

Форми організації самостійної роботи можуть бути різними. Аудиторна робота передбачає організацію пізнавальної діяльності одночасно зі всіма студентами групи. Це може бути і бесіда, і самостійна робота, що виконується під безпосереднім спостереженням і керівництвом викладача.

Індивідуальна самостійна робота передбачає виконання індивідуалізованих завдань.

Іншою складовою самостійної роботи студентів є науково-дослідна діяльність, яку необхідно вести безперервно, починаючи з першого курсу, переходячи від простих форм науково-дослідної роботи до складніших. На першому етапі це може бути, наприклад, підготовка доповідей до лекційних і практичних занять з певної теми. А потім студенти можуть брати участь в створенні тестів, у відкритому конкурсі на кращу студентську роботу, у виставках і конференціях, написанні тез доповідей та наукових статей.

Невід'ємною частиною самостійної роботи студентів є заняття з використанням комп'ютерної техніки. Тому доцільне створення електронних навчальних комплексів, які дають можливість студентам самостійно займатися в слушний для себе час і в оптимальному темпі.

В. А. Волохов, І. В. Волохова

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

У будь-якій державі освіта є системоутворюючим фактором, а якісна освіта – основою соціокультурного розвитку. На цих постулатах базується і теорія людського капіталу, згідно з якою головна цінність сучасного суспільства є людський капітал, а інвестиції в нього вигідні як їх власнику, так і суспільству загалом.

В умовах трансформації економіки і зростання ролі інноваційних технологій у виробництві освіта стає визначальним фактором і основним засобом перетворення людського потенціалу на якісний людський капітал. Ефективний освітній сектор, який включає вищу освіту, а також відповідає потребам суспільства та ринку праці, дає змогу сформувати у кожної людини здатність швидко адаптуватись до сучасних соціально-економічних реалій, забезпечуючи їй належний життєвий рівень.

Процеси європейської інтеграції охоплюють дедалі більше сфер життєдіяльності, включаючи вищу освіту. Україна чітко визначила орієнтир на входження в освітній і науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітньої діяльності в контексті європейських вимог.

Євроінтеграційні процеси вивершують потребу в теоретичному осмисленні проблем укладення європейського науково-освітнього простору, можливостей і перспектив входження в нього національного

освітнього простору, зокрема, українського. Європейський простір репрезентує, з одного боку, самодостатній цивілізаційний рівень освіти, її відповідність вимогам «суспільства знання», а з іншого – гуманістичні принципи західної цивілізації. Отож, європеїзація національного освітнього простору вимагає, по-перше, його різнобічної модернізації, а по-друге – взаємоузгодження європейських світоглядних орієнтирів та національних духовних вартостей, традицій та установок.

Освітня система України до кінця 2016 р. повністю реформована в рамках урядової програми «Пріоритети освіти 2016». У Міністерстві освіти і науки України повідомили, що в цьому році уряд виділив 17,4 млрд гривень, що на 600 млн більше, ніж у минулому.

Положеннями програми відзначено, що вища освіта повинна бути фактором підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки. Основними викликами системи вищої освіти є необхідність забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців для ринку праці, перетворення економічної моделі на "економіку, що базується на знаннях", забезпечення інноваційності розвитку системи освіти і економіки, необхідність вищих навчальних закладів готувати фахівців до вимог ринку праці, збільшення практичних навичок у випускників.

Виходячи з цього реформа повинна торкнутися підняття вимог до якості знань абітурієнтів, визначення пріоритетних галузей знань, механізму формування держзамовлення на підготовку фахівців, зміни концепції забезпечення якості вищої освіти, створення умов для формування освітньо-наукових кластерів, в яких фундаментальна наука повинна підтримуватися прикладними дослідженнями.

Отже, метою реформи вищої освіти є створення привабливої і конкурентоспроможної національної системи вищої освіти України, інтегрованої в європейський простір вищої освіти та європейський дослідницький простір.

Т. М. Гайворонська

ПРАВОВА КУЛЬТУРА СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ

В основу розбудови української державності покладено панівну в Європейському союзі концепцію демократичної, соціальної, правової держави. Однією з важливих ознак правової держави, складовою частиною і найважливішою засадою демократії є високий рівень правової культури суспільства.

На сьогодні немає однозначного розуміння категорії «культура» і існує багато визначень цього поняття. «Правова культура» як науковий термін в широкому розумінні є одна із складових культури взагалі, означає систему цінностей, що досягнуті людством у галузі права, і стосується